



I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

**PAKALPOJUMA LĪGUMS**  
*par mācību līdzekļu izstrādi*  
(iepirkuma identifikācijas Nr. VISC 2017/18

Pasūtītāja līguma reģistrācijas Nr. 26.1-09/12

Izpildītāja līguma reģistrācijas Nr. 6/ML-2017/38

Rīgā,

2017.gada 28. 09.

**Valsts izglītības satura centrs** (*turpmāk – Pasūtītājs*), reģistrācijas Nr.90009115938, Vaļņu ielā 2, Rīgā, LV-1050, tā Projekta atbildīgās amatpersonas, Profesionālās izglītības departamenta direktora Jāņa Gaigala personā, kurš rīkojas, pamatojoties uz Valsts izglītības satura centra vadītāja 2017.gada 9.augusta rīkojumu Nr. 1-03/168, no vienas puses, un

**Biedrība “Vieglās rūpniecības uzņēmumu asociācija”** reģistrācijas Nr. 40003181451 **adrese:** Elizabetes iela 2 -420, Rīga, LV 1010 (Reģistrācijas adrese A.Briāna iela 10, Rīga, LV1001) (*turpmāk Izpildītājs*), tās valdes priekšsēdētāja Gunta Strazda personā, kurš rīkojas pamatojoties uz statūtiem, no otras puses, kopā saukti *Puses*, katrs atsevišķi - *Puse*,

pamatojoties uz Pasūtītāja rīkotā publiskā iepirkuma “*Mācību līdzekļu izstrāde*”, identifikācijas Nr. VISC 2017/18 (*turpmāk – Iepirkums*), rezultātiem,

ievērojot, ka šis līgums tiek slēgts Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 8.5.2.0/16/I/001 “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai” (*turpmāk – Projekts*) ietvaros, ar mērķi nodrošināt vienas vai vairāku profesionālo kvalifikāciju, to mācību kursu programmu satura apguvi,

noslēdz šādu līgumu (*turpmāk – Līgums*):

**1. Līguma priekšmets**

**1.1.** Pasūtītājs uzdod, bet Izpildītājs apņemas izstrādāt mācību līdzekli Tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošanas nozarē (*turpmāk – Pasūtījums*) saskaņā ar Līguma, t.sk., Līguma 1.pielikuma (*turpmāk – Tehniskā specifikācija – tehniskais piedāvājums*) noteikumiem, un Pasūtītāja precizējošiem norādījumiem.

**1.2.** Tehniskā specifikācija – tehniskais piedāvājums ir Līguma neatņemama sastāvdaļa.

**1.3.** Risku par Līgumā neparedzētām piegādēm, darbiem un pakalpojumiem, kas nepieciešami Līguma pilnīgai izpildei (*turpmāk – neparedzēti darbi*), uzņemas Izpildītājs, tai skaitā neparedzēto darbu izmaksas, kuras nav iekļautas Līguma 2.1.apakšpunktā noteiktajā līgumcena, bet ir nepieciešamas Līguma pilnīgai izpildei Pasūtītāja pieprasītajā apjomā, kvalitātē un termiņā un, kuras izriet no Tehniskajā specifikācijā - tehniskajā piedāvājumā noteiktā Līguma objekta apraksta, arī tad, ja tās nav tieši norādītas Līgumā.

**1.4.** Risku par neparedzētiem darbiem uzņemas Pasūtītājs, ja:

**1.4.1.** neparedzēto darbu nepieciešamība ir radusies tādu no Pušu gribas neatkarīgu apstākļu dēļ, kurus Puses, slēdzot Līgumu, nevarēja paredzēt;

**1.4.2.** neparedzētie darbi ir ierosināti pēc Pasūtītāja iniciatīvas, Pasūtītājam precizējot vai papildinot Tehnisko specifikāciju – tehnisko piedāvājumu;

**1.4.3.** Līgums objektīvu, no Izpildītāja gribas neatkarīgu iemeslu dēļ nav izpildāms, ja netiek veikti neparedzētie darbi.

**1.5.** Ja iestājas Līguma 1.3.apakšpunktā minētie apstākļi, neparedzētu darbu izpilde negroza Līguma 2.1.apakšpunktā noteikto līgumcenu. Ja iestājas Līguma 1.4.apakšpunktā minētie apstākļi, Līguma 2.1.apakšpunktā noteiktā līgumcena saistībā ar neparedzētu darbu izpildi tiek grozīta Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā un apjomā.



1.6. Mainīt Līguma priekšmetu, ietverot tajā pakalpojumus, kas nav paredzēti Līgumā, kā arī izslēgt no tā pakalpojumus, kas paredzēti Līgumā, Pasūtītājs var tikai tad, ja saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma noteikumiem par Līguma grozījumiem ir piemērota sarunu procedūra.

## **2. Līgumcena un samaksas kārtība**

2.1. Kopējā samaksa par Līguma izpildi ir **EUR 10000 (desmit tūkstoši euro) bez pievienotās vērtības nodokļa** (*turpmāk – PVN*) (*turpmāk – Līgumcena*). PVN likme tiek piemērota atbilstoši samaksas veikšanas dienā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem (ja attiecināms).

2.2. Līgumcenā ietverti visi Izpildītāja izdevumi, kas tam rodas saistībā ar Līguma izpildi vai kas Izpildītājam jāmaksā vai Pasūtītājam jāietur no maksājumiem, ko tas veic Izpildītājam saskaņā ar Līgumu.

2.3. Pasūtītājs Līgumcenu samaksā Izpildītājam pa daļām šādā kārtībā:

2.3.1. 20 % no līgumcenas – 10 (desmit) darba dienu laikā pēc Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma 3.1.apakšpunktā noteiktā nodevuma pieņemšanas – nodošanas akta abpusējas parakstīšanas un Izpildītāja attiecīga rēķina saņemšanas dienas

2.3.2. 20% no līgumcenas - 10 (desmit) darba dienu laikā pēc Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma 3.2.apakšpunktā noteiktā nodevuma pieņemšanas – nodošanas akta abpusējas parakstīšanas un Izpildītāja attiecīga rēķina saņemšanas dienas;

2.3.3. 20% no līgumcenas - 10 (desmit) darba dienu laikā pēc Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma 3.3.apakšpunktā noteiktā nodevuma pieņemšanas – nodošanas akta abpusējas parakstīšanas un Izpildītāja attiecīga rēķina saņemšanas dienas;

2.3.4. 40 % no līgumcenas - 10 (desmit) darba dienu laikā pēc Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma 3.4.apakšpunktā noteiktā nodevuma pieņemšanas – nodošanas akta abpusējas parakstīšanas un Izpildītāja attiecīga rēķina saņemšanas dienas.

2.4. Samaksa tiek uzskatīta par veiktu brīdī, kad Pasūtītājs ir veicis naudas pārskaitījumu uz Izpildītāja norādīto bankas kontu.

2.5. Samaksa par Pasūtījuma izpildi tiek veikta no Projekta finanšu līdzekļiem.

## **3. Līguma termiņš, Pasūtījuma izpildes termiņš un vieta**

3.1. Līgums stājas spēkā tā abpusējas parakstīšanas dienā un ir spēkā līdz Līgumā noteikto Pušu saistību pilnīgai izpildei, izņemot Līgumā noteiktos gadījumus.

3.2. Pasūtījuma izpildes termiņš: 31 (trīsdesmit viens) mēnesis.

3.3. Pusēm rakstiski vienojoties, Pasūtījuma izpildes termiņš var tikt pagarināts, ņemot vērā Līguma 1.4. un 1.3.apakšpunktā minēto Pušu atbildības sadalījumu, šādos gadījumos:

3.3.1. ja izpildes termiņa pagarināšanas nepieciešamība ir radusies no Pasūtītāja atkarīgu apstākļu dēļ;

3.3.2. ir pārtraukta vai kavēta Pasūtītāja īstenota Projekta ieviešana, kura ietvaros noslēgts Līgums.

3.4. Pasūtījuma nodošanas vieta: saskaņā ar Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma 8.punktu.

## **4. Pušu tiesības un pienākumi**

4.1. Izpildītāja pienākumi:

4.1.1. izpildīt Pasūtījumu kvalitatīvi, vadoties pēc vislabākās profesionālās prakses, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ievērojot Līguma noteikumus un Pasūtītāja precizējošus norādījumus;

4.1.2. izpildīt Pasūtījumu ar saviem spēkiem, resursiem un līdzekļiem;

4.1.3. Pasūtījuma izpildei piesaistīt atbilstoši kvalificētu personālu. Pasūtījuma izpildē iesaistītā autoru kolektīva minimālajam sastāvam jāatbilst informācijai, ko Izpildītājs sniedzis Pasūtītājam Iepirkuma ietvaros, izņemot, ja ir saņemta Pasūtītāja piekrišana personāla nomainībai atbilstoši Līguma 13.punkta noteikumiem;

4.1.4. ievērot Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma 3.punktā noteikto nodevumu iesniegšanas termiņus;

4.2. Ne vēlāk kā 10 (desmit) dienu laikā pēc Līguma noslēgšanas iesniedz Pasūtītājam vienošanos ar Līguma izpildē iesaistītajiem autoriem par to, ka tie nodod Pasūtītājam tiesības lietot Līguma ietvaros izstrādāto mācību līdzekli un tā sastāvdaļas atbilstoši Līguma 7.punkta noteikumiem

4.2.1. sniegt Pasūtītājam detalizētu informāciju par Pasūtījuma izpildes gaitu ne vēlāk kā trīs darba dienu laikā no Pasūtītāja pieprasījuma saņemšanas brīža (Latvijā noteiktajās darba dienās no plkst.9.00-16.00);

4.2.2. nekavējoties, bet ne vēlāk kā trīs darba dienu laikā, rakstveidā brīdināt Pasūtītāju par iespējamām vai paredzamiem kavējumiem Pasūtījuma izpildē un apstākļiem, notikumiem un problēmām, kas ietekmē vai var ietekmēt Pasūtījuma precīzu un pilnīgu izpildi vai tā izpildi Līgumā noteiktajā termiņā;

4.2.3. no Pasūtītāja saņemto informāciju izmantot vienīgi saistību izpildei saskaņā ar Līguma noteikumiem;



4.2.4. Izpildītājs ir atbildīgs par informācijas slēpšanu vai nesniegšanu, vai par nepatiesas informācijas sniegšanu Pasūtītājam un par tā rezultātā Pasūtītājam nodarītajiem zaudējumiem.

**4.3. Izpildītāja tiesības:**

4.3.1. pieprasīt no Pasūtītāja tā rīcībā esošo informāciju, kas nepieciešama Pasūtījuma izpildei;

4.3.2. saņemt samaksu par Pasūtījuma izpildi saskaņā ar Līguma 2.punktā noteikto samaksas kārtību;

4.3.3. Izpildītājs ir tiesīgs veikt Līguma izpildē iesaistītā personāla vai apakšuzņēmēju nomaiņu, atbilstoši Līguma 13.punkta noteikumiem.

**4.4. Pasūtītāja pienākumi:**

4.4.1. pēc Izpildītāja pieprasījuma sniegt Pasūtītāja rīcībā esošo Pasūtījuma izpildei nepieciešamo informāciju;

4.4.2. rakstveidā paziņot Izpildītājam par visiem no Pasūtītāja atkarīgajiem apstākļiem, kas radušies no jauna un kas Izpildītājam var traucēt izpildīt Pasūtījumu;

4.4.3. pieņemt un apstiprināt Pasūtījuma izpildi Līgumā paredzētajā kārtībā un termiņā, ja Pasūtījums izpildīts atbilstoši Līguma noteikumiem;

4.4.4. veikt samaksu par Pasūtījuma izpildi saskaņā ar Līguma 2.punktā noteikto norēķinu kārtību.

**4.5. Pasūtītāja tiesības:**

4.5.1. saņemt Līgumam atbilstošus pakalpojumus un pieprasīt Izpildītājam jebkādu informāciju, kas saistīta ar Pasūtījuma izpildes gaitu;

4.5.2. dot Izpildītājam papildus precizējošus norādījumus attiecībā uz Pasūtījuma izpildi, ievērojot Līguma (tai skaitā Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma) noteikumus.

4.5.3. apturēt Līguma izpildi ārējā normatīvajā aktā vai Līgumā noteiktajos gadījumos;

4.5.4. apturēt un atlikt Līgumā paredzētos maksājumus ārējā normatīvajā aktā vai Līgumā noteiktajos gadījumos;

4.5.5. aizstāt Pasūtītāju kā Pusi ar citu iestādi, ja Pasūtītāju kā iestādi reorganizē vai mainās tā kompetence.

**5. Pasūtījuma pieņemšanas un pretenziju izteikšanas kārtība**

5.1. Pasūtījuma izpildījums tiek nodots Pasūtītājam pa Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma 3.punktā noteiktajiem Pasūtījuma izpildes posmiem, Pusēm parakstot attiecīgā Pasūtījuma posmā izstrādāto materiālu (*turpmāk – nodevums*) pieņemšanas – nodošanas aktu, ko sagatavo un iesniedz Pasūtītājam Izpildītājs pēc katra nodevuma iesniegšanas.

5.2. Pasūtītājs paraksta pieņemšanas – nodošanas aktu, ja nodevums izstrādāts kvalitatīvi, atbilstoši Līguma noteikumiem un Pasūtītāja norādījumiem.

5.3. Konstatējot, ka nodevums netiek nodots termiņā vispār vai tiek nodots, neievērojot Līguma noteikumus un/vai Pasūtītāja norādījumus, Pasūtītājs neparaksta pieņemšanas - nodošanas aktu, bet Līguma 5.5.apakšpunktā noteiktajā laikā no nodevuma un pieņemšanas – nodošanas akta saņemšanas dienas vai no nodevuma iesniegšanas termiņa pēdējās dienas (neizpildes gadījumā) rakstiski paziņo Izpildītājam par iesniegtajā nodevumā konstatētajiem trūkumiem (*turpmāk – Trūkumi*). Izpildītājs novērš Trūkumus par saviem līdzekļiem 20 (divdesmit) dienu laikā no Pasūtītāja paziņojuma saņemšanas dienas.

5.4. Ja Trūkumi netiek novērsti Līguma 5.3.apakšpunktā noteiktajā termiņā vai to novēršana nav iespējama, vai arī Izpildītājs kavē Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma 3.punktā noteiktā nodevuma iesniegšanas termiņu, Pasūtītājam ir tiesības piemērot Līguma 9.3. un/vai 11.1.1.apakšpunkta noteikumus.

5.5. Pasūtītājs veic Pasūtījuma posma ietvaros iesniegtā nodevuma pārbaudi šādos termiņos:

5.5.1. 1.posmā iesniegto materiālu pārbaudi - ne vēlāk kā 20 (divdesmit) darba dienu laikā no to iesniegšanas dienas, nepieciešamības gadījumā piesaistot ekspertu/us;

5.5.2. 2.posmā iesniegto materiālu pārbaudi, nepieciešamības gadījumā piesaistot ekspertu/us - ne vēlāk kā 45 (četrdesmit piecu) dienu laikā no to iesniegšanas dienas;

5.5.3. 3.posmā iesniegto materiālu pārbaudi, piesaistot nozares ekspertu/us, korektoru/us - ne vēlāk kā 60 (sešdesmit) dienu laikā no to iesniegšanas dienas.

5.5.4. 4.posmā iesniegto materiālu pārbaudi - ne vēlāk kā 20 (divdesmit) darba dienu laikā no to iesniegšanas dienas.

5.6. Ja Pasūtītājs Līguma 5.5.apakšpunktā noteiktajā laikā pēc nodevuma un pieņemšanas – nodošanas akta saņemšanas dienas nav rakstiski paziņojis Izpildītājam par Trūkumiem un nav parakstījis pieņemšanas – nodošanas aktu, nodevums tiek uzskatīts par akceptētu bezierunu kārtībā.

**6. Pušu konfidencialitātes saistības**

6.1. Jebkāda informācija, kuru Pasūtītājs ir nodevis vai darījis zināmu Izpildītājam Līgumā paredzēto saistību izpildei kā ierobežotas pieejamības informāciju vai komercnoslēpumu, ir uzskatāma par



konfidencialu, un Izpildītājs apņemas to izmantot tikai Līgumā paredzētā Pasūtījuma un Līguma saistību izpildes nodrošināšanai.

**6.2.** Par Pasūtītāja konfidencialu informāciju uzskatāma un pie neizpaužamām ziņām pieskaitāma jebkāda Līguma izpildes gaitā iegūta vārdiska vai rakstiska, tekstuāla vai vizuāla Pasūtītāja finansiāla, ekonomiska, juridiska vai cita satura informācija.

**6.3.** Izpildītājs apņemas Līguma darbības laikā, kā arī piecus gadus pēc tā izbeigšanās bez Pasūtītāja iepriekšējas rakstiskas atļaujas neizpaust, neizplatīt un jebkādā citādā veidā nenodot trešajām personām Izpildītāja rīcībā nonākušo konfidencialo informāciju, neizmantot to savās personīgajās interesēs, kā arī rūpēties, lai tā nebūtu tieši vai netieši pieejama trešajām personām, izņemot Līguma 6.5.apakšpunktā noteikto vai ja likums pieprasa šādas informācijas atklāšanu.

**6.4.** Izpildītājs nodrošina informācijas konfidencialitātes noteikumu izpildi arī no personāla, apakšuzņēmēju un jebkuru trešo personu puses, ko Izpildītājs piesaistījis Līguma izpildei.

**6.5.** Izpildītājam ir tiesības atsaukties uz Pasūtītāju kā savu klientu informatīvos nolūkos, izmantojot tā nosaukumu, logo, un sniegtos pakalpojumus.

## **7. Intelektuālā īpašuma tiesības**

**7.1.** Izpildītājs nodrošina, ka Autora mantiskās tiesības uz Līguma izpildes rezultātā radītajiem autortiesību objektiem, kas noteiktas Autortiesību likuma 15.pantā, pāriet vienīgi Pasūtītājam (Izņēmuma licence) pēc tam, kad Pasūtītājs samaksājis Izpildītājam par izpildīto un nodoto Pasūtījumu saskaņā ar Līguma noteikumiem.

**7.2.** Pasūtītājs saņem tiesības uz visiem Līguma izpildes ietvaros radītajiem grafiskajiem un/vai tekstuālajiem, un/vai audiovizuālajiem (ar vai bez skaņas pavadījuma) autortiesību objektiem, jebkādā fiksācijas veidā.

**7.3.** Saskaņā ar Līguma 7.1. un 7.2.apakšpunktu iegūtās autora mantiskās tiesības Pasūtītājam tiek nodotas uz 99 gadiem un Pasūtītājs var tās izlietot visā pasaulē.

**7.4.** Autora personiskās tiesības (Autortiesību likuma 14.pants) uz Līguma izpildes rezultātā radītajiem autortiesību objektiem pieder Pasūtījuma izpildē iesaistītajiem autoriem. Izpildītājs apņemas nodrošināt, ka autoru personiskās tiesības netiks izmantotas tādā veidā, kas varētu traucēt vai ierobežot Līguma izpildes rezultātā radīto autortiesību objektu izmantošanu atbilstoši Pasūtītāja vajadzībām (tai skaitā Pasūtītājs vai viņa noteiktās trešās personas var nodevumos izdarīt jebkādas pārveidojumus, grozījumus, papildinājumus u.c. izmaiņas bez atsevišķas saskaņošanas ar autoru).

**7.5.** Izpildītājs apliecina, ka nodevumu izstrādē netiks aizskartas trešo personu autortiesības. Ja trešā persona vērs prasījumu par autortiesību pārkāpumu pret Pasūtītāju par Izpildītāja Līguma ietvaros izstrādātajiem nodevumiem, tad Pasūtītājs par prasījumu nekavējoties rakstveidā informē Izpildītāju un Izpildītājs:

7.5.1. nekavējoties novērš jebkādu trešo personu tiesību aizskārumu un/vai;

7.5.2. pēc Pasūtītāja pieprasījuma par saviem līdzekļiem aizstāv Pasūtītāju trešo personu prasībās par intelektuālo tiesību aizskārumu un/vai;

7.5.3. sedz Pasūtītāja izdevumus un zaudējumus, kas rodas saistībā ar trešo personu intelektuālo tiesību aizskārumu vai trešo personu celtajām prasībām par intelektuālo tiesību aizskārumu.

**7.6.** Visi Līguma izpildes ietvaros radītie nodevumu dokumenti pēc tam, kad Pasūtītājs samaksājis Izpildītājam par izpildīto un nodoto Pasūtījumu saskaņā ar Līguma noteikumiem, kļūst par Pasūtītāja īpašumu.

## **8. Nepārvarama vara**

**8.1.** Puses tiek atbrīvotas no atbildības par Līguma pilnīgu vai daļēju neizpildi, ja šāda neizpilde radusies nepārvaramas varas rezultātā, kuras darbība sākusies pēc Līguma noslēgšanas un kuru nevarēja iepriekš ne paredzēt, ne novērst. Par nepārvaramas varas apstākļiem Līguma ietvaros tiek uzskatīts: ugunsgrēks, plūdi, zemestrīce vai citas stihiskas parādības, kā arī visa veidu karadarbība, terora akti, izmaiņas normatīvajos aktos vai citāda valsts vai pašvaldības rīcība, vai citi pierādāmi nepārvaramas varas apstākļi, kas nav atkarīgi no Pusēm. Par nepārvaramas varas apstākļu iestāšanos vai izbeigšanos otra Puse tiek informēta rakstveidā trīs dienu laikā, skaitot no šādu apstākļu iestāšanās vai izbeigšanās dienas.

**8.2.** Pusei, kas atsaucas uz nepārvaramās varas apstākļiem kā savu saistību neizpildes iemeslu, ir pienākums pēc otras Puses pieprasījuma pierādīt šādu nepārvaramas varas apstākļu ietekmi uz konkrēto saistību izpildi, neizpildi vai nepienācīgu izpildi.

**8.3.** Iestājoties nepārvaramas varas apstākļiem, no Līguma izrietošo saistību izpildes termiņi tiek pagarināti uz minēto nepārvaramas varas apstākļu eksistēšanas periodu vai, ja nepārvaramas varas apstākļi ilgst vairāk nekā vienu mēnesi, Puse var vienpusēji pārtraukt Līgumu, neatlīdzinot otrai Pusei tā rezultātā nodarītos zaudējumus, rakstiski brīdinot par to otru Pusi trīs dienas iepriekš.



## **9. Pušu atbildība**

**9.1.** Puses atlīdzina viena otrai radītos zaudējumus Līgumā un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Izņemot Līguma 9.2.apakšpunktā noteiktajos gadījumos, Izpildītājam ir jākompensē Pasūtītājam jebkādi tā piedzīvotie zaudējumi, kas radušies dēļ tā, ka Pasūtījums netika izpildīts vai bija izpildīts slikti, daļēji vai par vēlu.

**9.2.** Puses vienojas nepieprasīt viena otrai atlīdzināt zaudējumus, kas radušies nepārvaramas varas (Līguma 8.punkts) rezultātā, un atrauto peļņu.

Gadījumos, ja ir konstatēti Trūkumi un tie nav novērsti Līguma 5.3.apakšpunktā norādītajā termiņā, vai to novēršana nav iespējama, vai arī, ja Izpildītājs kavē Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma 3.punktā noteiktos nodevumu iesniegšanas termiņus, Izpildītājs 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc Pasūtītāja rakstiska pieprasījuma saņemšanas dienas maksā Pasūtītājam līgumsodu EUR 30,00 (trīsdesmit *euro* un 00 centi) apmērā par katru kavējuma dienu, tomēr ne vairāk kā 10 % no Līgumcenas. Pasūtītājs 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc Izpildītāja rakstiska pieprasījuma saņemšanas dienas maksā Izpildītājam līgumsodu EUR 30,00 (trīsdesmit *euro* un 00 centi) apmērā par katru Līgumā noteikto maksājumu kavējuma dienu, tomēr ne vairāk kā 10 % no Līgumcenas. Līgumsoda samaksa neatbrīvo Puses no Līgumā noteikto saistību izpildes. Līgumsods netiek ieskaitīts zaudējumu atlīdzinājumā.

**9.3.** Par katru konstatēto konfidencialitātes noteikumu neievērošanas gadījumu Izpildītājs 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc Pasūtītāja rakstiska pieprasījuma saņemšanas dienas maksā Pasūtītājam līgumsodu EUR 300,00 (trīs simti *euro* un 00 centi) apmērā.

## **10. Līguma grozīšanas kārtība**

**10.1.** Pusēm rakstveidā vienojoties ir pieļaujami Līguma grozījumi, ievērojot Publisko iepirkumu likuma noteikumus.

**10.2.** Parakstītus Līguma papildinājumus un grozījumus pievieno Līgumam, un tie kļūst par Līguma neatņemamām sastāvdaļām.

## **11. Atkāpšanās no Līguma, Līguma atcelšanas un izbeigšanas kārtība**

**11.1.** Pasūtītājam ir tiesības vienpusēji izbeigt Līgumu, neatlīdzinot Izpildītājam tā rezultātā radītos zaudējumus, paziņojot Izpildītājam par to vismaz piecas dienas iepriekš, šādos gadījumos:

11.1.1. Izpildītājs ir vairāk nekā vienu nedēļu nokavējis Tehniskās specifikācijas – tehniskā piedāvājuma 3.punktā noteiktos nodevumu iesniegšanas termiņus un termiņa kavējumā nav vainojams pats Pasūtītājs;

11.1.2. Pasūtījuma vai tā posma izpildījums neatbilst Līgumam (t.sk., Tehniskajai specifikācijai-tehniskajam piedāvājumam) un/vai Pasūtītāja norādījumiem, šī neatbilstība nav vai nevar tikt novērsta atbilstoši Līguma 5.3.apakšpunkta noteikumiem un neatbilstībā nav vainojams pats Pasūtītājs;

11.1.3. Izpildītājs Līguma noslēgšanas vai Līguma izpildes laikā sniedzis nepatiesas ziņas vai apliecinājumus;

11.1.4. Izpildītājs Līguma noslēgšanas vai Līguma izpildes laikā pārkāpis normatīvo aktu attiecībā uz Līguma slēgšanu vai izpildi;

11.1.5. Izpildītājs pārkāpj vai nepilda citu būtisku Līgumā paredzētu pienākumu;

11.1.6. Izpildītājs Pasūtītājam nodarījis zaudējumus;

11.1.7. Izpildītājs ir patvaļīgi pārtraucis Līguma izpildi, tai skaitā Izpildītājs nav sasniedzams juridiskajā adresē vai deklarētajā dzīvesvietas adresē;

11.1.8. ir pasludināts Izpildītāja maksātnespējas process vai iestājušies citi apstākļi, kas liedz vai liegs Izpildītājam turpināt Līguma izpildi saskaņā ar Līguma noteikumiem, vai, kas negatīvi ietekmē Pasūtītāja tiesības, kuras izriet no Līguma;

11.1.9. ārvalstu finanšu instrumenta vadībā iesaistīta iestāde ir noteikusi ārvalstu finanšu instrumenta finansēta Projekta izmaksu korekciju 25% vai lielākā apmērā no Līgumcenas, un minētā korekcija izriet no Izpildītāja pieļauta Līguma pārkāpuma;

11.1.10. ārvalstu finanšu instrumenta vadībā iesaistītā iestāde ir konstatējusi normatīvo aktu pārkāpumus Līguma noslēgšanas vai izpildes gaitā, un to dēļ tiek piemērota Līguma izmaksu korekcija 100% apmērā;

11.1.11. Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu par attiecīgā struktūrfondu plānošanas perioda prioritāšu pārskatīšanu, un tādēļ Pasūtītājam ir būtiski samazināts vai atcelts ārvalstu finanšu instrumenta finansējums, ko Pasūtītājs plānoja izmantot Līgumā paredzēto maksājuma saistību segšanai;

11.1.12.ārējā normatīvajā aktā noteiktajos gadījumos.

**11.2.** Līgums tiek atcelts paziņojuma kārtībā. Līgums ir uzskatāms par atceltu, ja paziņojuma adresāts piecu dienu laikā neceļ iebildumus.



11.3. Tiesību atkāpties no Līguma vai prasīt Līguma atcelšanu var izlietot, ja Puse ir brīdināta par iespējamo vai plānoto atkāpšanos no Līguma vai tā atcelšanu un nav novērsusi atkāpšanās vai Līguma atcelšanas pamatu piecu dienu laikā.

11.4. Katra no Pusēm ir tiesīga ar vienpusēju rakstisku paziņojumu apturēt Līguma darbību, kamēr tiek izšķirts strīds par Līguma atcelšanu, ja nav secināms, ka Līguma izpilde pēc strīda izšķiršanas vairs nebūs iespējama vai nebūs Pasūtītājam nepieciešama.

11.5. Ja Līgums tiek izbeigts Līguma 11.1.9. vai 11.1.10.apakšpunktā noteiktajā gadījumā, Izpildītājs 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc Pasūtītāja rakstiska pieprasījuma saņemšanas dienas atmaksā Pasūtītājam saņemto Līgumcenu (ieskaitot avansu) pilnībā vai daļēji atbilstoši ārvalstu finanšu instrumenta vadībā iesaistītās iestādes piemērotajam Līguma izmaksu korekcijas apmēram, pārskaitot atlīdzināmo summu uz Pasūtītāja norādīto norēķinu kontu.

11.6. Ja Līgums tiek izbeigts pirms termiņa pēc Izpildītāja iniciatīvas atbilstoši Līguma 11.9.apakšpunktam vai Izpildītāja vainas dēļ saskaņā ar Līguma 11.1.1.-11.1.8.apakšpunkta noteikumiem, tad Izpildītājs atmaksā Pasūtītājam par Pasūtījuma izpildi saņemto Līgumcenas (ieskaitot avansu) summu pilnā apmērā 30 (trīsdesmit) dienu laikā pēc Pasūtītāja rakstiska pieprasījuma saņemšanas dienas, pārskaitot atlīdzināmo summu uz Pasūtītāja norādīto norēķinu kontu.

11.7. Pusēm abpusēji vienojoties un noformējot vienošanos rakstiski, Līgums var tikt izbeigts pirms Līguma 3.1.apakšpunktā minētā termiņa.

11.8. Katra no Pusēm var vienpusēji izbeigt Līgumu, neatlīdzinot otrai Pusei tā rezultātā radītos zaudējumus (izņemot Līguma 11.6.apakšpunktā noteikto gadījumu), rakstiski brīdinot par to otru Pusi trīs mēnešus iepriekš.

11.9. Lai novērstu neatbilstoši veiktu izmaksu risku ārvalstu finanšu instrumenta finansētā Projektā, Pasūtītājs var apturēt Līguma izpildi uz laiku, kas nav ilgāks par vienu mēnesi, šādos gadījumos:

11.9.1. Ministru kabinetā ir ierosināta attiecīgā ārvalstu finanšu instrumenta plānošanas perioda prioritāšu un aktivitāšu pārskatīšana, un saistībā ar to Pasūtītājam var tikt samazināts vai atsaukts ārvalstu finanšu instrumenta finansējums, ko Pasūtītājs bija paredzējis izmantot Līgumā paredzēto maksājuma saistību segšanai;

11.9.2. saskaņā ar ārvalstu finanšu instrumenta vadībā iesaistītās iestādes vai Ministru kabineta lēmumu.

## **12. Strīdu izskatīšanas kārtība**

12.1. Strīdu izšķiršanai Līguma ietvaros izstrādātā mācību līdzekļa saturs jautājumos Pasūtītājs ir tiesīgs piesaistīt neatkarīgus ekspertus, kuru lēmums tiek uzskatīts par abām Pusēm saistošu.

12.2. Visas pretenzijas un strīdi, kas var rasties Līguma izpildes laikā, tiek izskatīti abpusējās sarunās. Gadījumā, ja strīds sarunās netiek atrisināts, strīda izskatīšana tiek nodota tiesai Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

## **13. Apakšuzņēmēju un personāla nomaiņas un jaunu apakšuzņēmēju un personāla iekļaušanas kārtību**

13.1. Personāla un/vai apakšuzņēmēju nomaiņa tiek organizēta saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma un šī Līguma noteikumiem. Izpildītājs nav tiesīgs bez saskaņošanas ar Pasūtītāju veikt Iepirkuma ietvaros iesniegtajā piedāvājumā (*turpmāk – piedāvājums*) norādītā personāla un apakšuzņēmēju nomaiņu un iesaistīt papildu apakšuzņēmējus Līguma izpildē. Pasūtītājs var prasīt personāla un apakšuzņēmēja viedokli par nomaiņas iemesliem.

13.2. Pasūtītājs nepiekrīt piedāvājumā norādītā personāla nomaiņai, ja piedāvātais personāls neatbilst Iepirkuma dokumentos personālam izvirzītajām prasībām.

13.3. Pasūtītājs nepiekrīt piedāvājumā norādītā apakšuzņēmēja nomaiņai, ja pastāv kāds no šādiem nosacījumiem:

13.3.1. piedāvātais apakšuzņēmējs neatbilst Iepirkuma dokumentos apakšuzņēmējiem izvirzītajām prasībām;

13.3.2. tiek nomainīts apakšuzņēmējs, uz kura iespējām Iepirkumā Izpildītājs balstījies, lai apliecinātu savas kvalifikācijas atbilstību Iepirkuma dokumentos noteiktajām prasībām, un piedāvātajam apakšuzņēmējam nav vismaz tādas pašas kvalifikācijas, uz kādu Iepirkumā Izpildītājs atsaucies, apliecinot savu atbilstību Iepirkumā noteiktajām prasībām;

13.3.3. apakšuzņēmēja maiņas rezultātā tiktu izdarīti tādi grozījumi piedāvājumā, kuri, ja sākotnēji būtu tajā iekļauti, ietekmētu piedāvājuma izvēli atbilstoši Iepirkuma dokumentos noteiktajiem piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem.

13.4. Pasūtītājs nepiekrīt jauna apakšuzņēmēja piesaistei gadījumā, kad šādas izmaiņas, ja tās tiktu veiktas sākotnējā piedāvājumā, būtu ietekmējušas piedāvājuma izvēli atbilstoši Iepirkuma dokumentos noteiktajiem piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem.



13.5. Pasūtītājs pieņem lēmumu atļaut vai atteikt personāla vai apakšuzņēmēju nomaiņu vai jaunu apakšuzņēmēju iesaistīšanu Līguma izpildē iespējami īsā laikā, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā pēc tam, kad saņemis visu informāciju un dokumentus, kas nepieciešami lēmuma pieņemšanai.

#### 14. Citi līguma noteikumi

14.1. Pusēm Līguma darbības laikā iespējami īsā laikā vienai otru jāinformē par jebkurām savu adrešu u.c. rekvizītu izmaiņām un tās uzņemas visu atbildību par sekām, kas radīsies, pārkāpjot šo noteikumu.

14.2. Jebkura korespondence, kas tiek nosūtīta otrai Pusei pa pastu, ir uzskatāma par saņemtu septītajā dienā, skaitot no tās pastā iesniegšanas dienas. Jebkura informācija, kas nosūtīta Pasūtītājam uz Līguma 14.5.apakšpunktā, bet Izpildītājam – uz Līguma 14.6.apakšpunktā noteikto e-pastu, uzskatāma par saņemtu tās nosūtīšanas dienā.

14.3. Parakstot Līgumu, Puses apliecina, ka ir tiesīgas parakstīt Līgumu un uzņemties Līgumā ietvertās tiesības un pienākumus. Ja izrādās, ka kāda no Pusēm nav bijusi tiesīga parakstīt Līgumu, tad viņa kā fiziska persona uzņemas pilnu atbildību par visiem zaudējumiem, kas šāda fakta rezultātā nodarīti otrai Pusei.

14.4. Jautājumos, kas nav atrunāti Līgumā, Puses vadīsies pēc spēkā esošajiem Latvijas Republikas tiesību aktiem. Ja kāds no Līguma noteikumiem zaudē spēku, tas neietekmē pārējo Līguma noteikumu spēkā esamību.

14.5. **Pasūtītāja par Līguma izpildes kontroli atbildīgās personas ir:** Projekta atbildīgā amatpersona Profesionālās izglītības departamenta direktors Jānis Gaigals.

Šajā Līguma punktā noteiktajiem Pasūtītāja pārstāvjiem ir tiesības Pasūtītāja vārdā risināt ar Līguma izpildi saistītus organizatoriskus jautājumus un parakstīt ar Līguma izpildi saistītos aktus.

14.6. **Izpildītāja par Līguma izpildes kontroli atbildīgās personas ir:** valdes priekšsēdētājs **Guntis Strazds** adrese: A.Briāna iela 10, Rīga, LV 1001, biroja adrese: Elizabetes iela 2 - 420, Rīga, LV 1010, tālr. +371 29488338, e-pasts: stragu@latnet.lv.

14.7. Ar Līguma parakstīšanu Izpildītājs apliecina, ka Līgums (tai skaitā Līguma 1.pielikums) nesatur informāciju, kas atzīstama par komercnoslēpumu.

14.8. Līgums ar tā 1.pielikumu sastādīts divos identiskos eksemplāros, pa vienam eksemplāram katrai Pusei.

#### 15. Pušu rekvizīti un paraksti

##### Pasūtītājs:

Valsts izglītības satura centrs  
Projekta atbildīgā amatpersona  
Profesionālās izglītības departamenta  
direktors  
Jānis Gaigals  
Reģ.Nr. 90009115938  
Valņu iela 2, Rīgā, LV-1050  
e-pasts: info@852.visc.gov.lv  
Valsts Kase  
Bankas kods:TRELLV22  
Konts: LV94TREL215065306000B

Rīgā, 2017. gada 28. septembrī

##### Izpildītājs:

Biedrība Vieglās rūpniecības uzņēmumu Asociācija  
Valdes priekšsēdētājs Guntis Strazds  
Juridiskā adrese: A.Briāna iela 10, Rīga, LV 1001  
Biroja adrese: Elizabetes iela 2 - 420, Rīga, LV 1010,  
Tālr. +371 29488338  
e-pasts: stragu@latnet.lv  
Reģ. Nr. LV40003181451  
Banka: A/S Swedbank  
Bankas kods: HABALV22  
Konta Nr. LV30HABA0001408030732

Rīgā, 2017. gada 28. septembrī

ESF projekts Nr. 8.5.2.0/16/I/001  
Projekta vadītāja  
**Inga Zeide**

ESF projekts Nr. 8.5.2.0/16/I/001  
Juriskonsults - iepirkumu  
spēciālists  
**Uldis Vanags**

Pielikums Nr. 1

2017.gada 28. septembra līgumam

Pasūtītāja reģistrācijas Nr. 26.1-09/12

Izpildītāja reģistrācijas Nr. 6/ML-2017/38

## TEHNISKĀ SPECIFIKĀCIJA - TEHNISKAIS PIEDĀVĀJUMS

*iepirkumam „Mācību līdzekļu izstrāde”*

*(identifikācijas Nr. VISC 2017/18)*

### **Iepirkuma daļa Nr. 15 – Tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošanas nozare**

**Izpildītājs, Biedrība “Vieglās rūpniecības uzņēmumu asociācija”** reģistrācijas Nr. 40003181451  
**adrese:** Elizabetes iela 2 -420, Rīga, LV 1010 (Reģistrācijas adrese A.Briāna iela 10, Rīga, LV1001), tās valdes priekšsēdētāja Gunta Strazda personā, kurš rīkojas pamatojoties uz statūtiem, apņemas sniegt pakalpojumus atbilstoši šādām tehniskās specifikācijas prasībām:

1. Iepirkuma priekšmets: digitālā mācību līdzekļa (turpmāk – DML) satura izstrāde (turpmāk – Pakalpojums) Pasūtītāja īstenotā Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.8.5.2.0/16/I/001 “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai” (turpmāk – Projekts) ietvaros.

2. Izpildītāja uzdevums: izstrādāt DML saturu, lai nodrošinātu Tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošanas nozares profesionālo kvalifikāciju, to mācību kursu/moduļu programmu (pieejams: <http://visc.gov.lv/profizglitiba/programmas.shtml>) satura apguvi, saskaņā ar Profesiju standartiem un profesionālās kvalifikācijas pamatprasībām (pieejams: <http://visc.gov.lv/profizglitiba/standarti.shtml>).

DML saturu izstrādā:

- Tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošanas nozaru kvalifikāciju struktūrā ietilpstošajām Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras 2., 3. un 4. kvalifikācijas līmeņa profesionālajām kvalifikācijām, (pieejamas: [http://www.viaa.gov.lv/lat/es\\_fondu\\_projekti/nozaru\\_kvalifikācijas\\_sistema/?tl\\_id=12561&tls\\_id=14912](http://www.viaa.gov.lv/lat/es_fondu_projekti/nozaru_kvalifikācijas_sistema/?tl_id=12561&tls_id=14912));
- Tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošanas nozares profesijai/-ām vai saistītajām profesijām, kā arī daļai no modulārās profesionālās izglītības programmas (pieejams: [http://visc.gov.lv/profizglitiba/programmas\\_moduli.shtml#en](http://visc.gov.lv/profizglitiba/programmas_moduli.shtml#en)) izstrādātajiem A un B daļas moduļiem (izveidoti Eiropas Sociālā fonda darbības programmas "Cilvēkresursi un nodarbinātība" papildinājuma 1.2.1.1.1. apakšaktivitātes "Nozaru kvalifikāciju sistēmas izveide un profesionālās izglītības pārstrukturizācija" projektā "Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana"), iekļaujot šādas sadaļas:

Tautsaimniecības nozare	DML saturā obligāti iekļaujamās sadaļas
<b>Tekstilizstrādājumu, apģērbu, ādas un ādas izstrādājumu ražošanas nozare</b>	Šūto izstrādājumu piegriešana, lietojot racionālus darba paņēmienus un nozarē izmantotos inovatīvos risinājumus
	Šūto izstrādājumu izgatavošana, lietojot racionālus darba paņēmienus un nozarē izmantotos inovatīvos risinājumus
	Šūto izstrādājumu tehniskās dokumentācijas sagatavošana

3. Izpildītājs, sadarbojoties ar Projekta vecāko ekspertu mācību līdzekļu jautājumos, Projektā piesaistītajiem nozares ekspertiem un digitalizācijas izstrādātājiem, veic DML satura izstrādi (Pakalpojuma izpildi) četros posmos:



3.1. DML izstrādes 1.posms: Izpildītājs 3 (trīs) mēnešu laikā no līguma noslēgšanas nodod Pasūtītājam DML satura daļu 20% apmērā no kopējā DML apjoma (ne mazāk kā izriet no Tehniskās specifikācijas 3.3.punktā norādītā minimālā izstrādājamo lappušu skaita). Pasūtītājs veic 1.posmā iesniegtā DML satura saskaņošanu, nepieciešamības gadījumā piesaistot ekspertu/us.

3.2. DML izstrādes 2.posms: Izpildītājs 4 (četrus) mēnešu laikā no pirmā posma nodevuma saskaņošanas dienas nodod Pasūtītājam DML satura daļu 40% apmērā no kopējā DML apjoma. Pasūtītājs veic 2.posmā iesniegtā DML satura saskaņošanu, nepieciešamības gadījumā piesaistot ekspertu/us.

3.3. DML izstrādes 3.posms: Izpildītājs 9 (deviņus) mēnešu laikā no otrā posma nodevuma saskaņošanas dienas nodod Pasūtītājam DML saturu izstrādātu pilnā apjomā, ne mazāk kā 200 (divi simti) lapaspuses, vismaz 360 000 zīmes (ar atstarpēm). Pasūtītājs veic 3.posmā iesniegtā DML satura saskaņošanu, piesaistot nozares ekspertu/us.

3.4. DML izstrādes 4.posms: Izpildītājs, sadarbojoties ar Pasūtītāja noteiktajiem nozares ekspertiem un korektoriem veic izstrādātā DML satura precizējumus, koriģēšanu un ne vēlāk kā pēc 8 (astoņiem) mēnešiem no trešā posma nodevuma saskaņošanas dienas nodod Pasūtītājam DML atbilstoši nozares ekspertu vērtējumam un Pasūtītāja nozīmēto korektoru labojumiem.

4. DML saturu Izpildītājs izstrādā ievērojot DML izstrādes prasības (skat. 1.<sup>1</sup> pielikumu), tehniskās specifikācijas (skat. 1.<sup>2</sup> pielikumu) prasības un vērtēšanas kritērijus (skat. 1.<sup>3</sup> pielikumu).

5. Izpildītājam DML satura izstrādē jāintegrē vienlīdzīgu iespēju jautājumi neatkarīgi no dzimuma, vecuma, invaliditātes, etniskās piederības un citiem iespējamiem diskriminācijas veidiem, īpaši attiecībā uz profesionālās studiju jomas vai profesijas izvēli, tādā veidā mazinot darba tirgus segregāciju pēc dzimuma, nodrošinot horizontālā principa "Vienlīdzīgas iespējas" ieviešanu.

6. Izstrādājot DML Izpildītājs regulāri sadarbojas ar Pasūtītāja nozīmētiem digitalizācijas izstrādātājiem, nepieciešamības gadījumā veicot prasītās korekcijas.

7. Visos DML izstrādes posmos Izpildītājs ar saviem resursiem bez papildus samaksas veic Pasūtītāja prasītos DML labojumus ne vēlāk kā 20 (divdesmit) dienu laikā.

8. DML izstrādes 1.-3.posmā paredzētos nodevumus Izpildītājs iesniedz Pasūtītājam elektroniski, nosūtot uz e-pastu: irena.kulisa@852.visc.gov.lv un brigita.paunina@852.visc.gov.lv, kā arī papīra formātā vienā eksemplārā Projekta telpās Aspazijas bulv. 24 (ieeja no Teātra ielas), Rīgā, 2.st., pa kreisi.

DML satura gala redakciju (pēc DML 4.posma izpildes) Izpildītājs iesniedz Pasūtītājam vienā eksemplārā digitālā formātā uz elektroniskā datu nesēja un izdrukas veidā Projekta telpās Aspazijas bulv. 24 (ieeja no Teātra ielas), Rīgā, 2.st., pa kreisi. DML oriģinālam izdrukas veidā jābūt caursūtām (caurauklotām) tā, lai lapas nebūtu iespējams atdalīt, lapām jābūt sanumurētām, uz uzlīmes, kas nostiprina diegu, jānorāda lapu skaits, uzlīme jāapzīmogo un jāparaksta Izpildītāju pārstāvēt tiesīgajai personai vai tā pilnvarotai personai (atšifrējot parakstītāja amatu, vārdu un uzvārdu). Ja DML izdruku paraksta pilnvarotā persona, tai pievieno atbilstoši noformētu pilnvaru (oriģinālu) vai pilnvaras apliecinātu kopiju.

9. Visu saturisko materiālu sagatavo Izpildītājs. Par autortiesību, mantisko un blakustiesību ievērošanu attiecībā uz visiem iekļautajiem materiāliem atbild un apmaksā Izpildītājs.

10. Izstrādājamā DML satura izstrādes prasības

## **Vispārīgs raksturojums**



Mācību līdzekļi ir paredzēti profesionālās izglītības izglītojamiem un pedagogiem izglītības satura apguvei. Profesionālajā izglītībā mācību līdzekļa saturu nosaka tautsaimniecības nozares un darba tirgus vajadzības, kas rada motivāciju profesionālajai attīstībai un tālākizglītībai, kā arī nodrošina izglītojamajam iespēju sagatavoties profesionālajai darbībai. Tajos ir iekļaujams profesijas standartā/profesionālās kvalifikācijas prasībās (<http://visc.gov.lv/profizglitiba/standarti.shtml>) noteiktais saturs, metodiski izklāstīti profesionālo kompetenču teorijas un prakses jautājumi, kā arī sasniedzamo mācīšanās rezultātu vērtēšana.

Mācību līdzekļi:

- paredzēti vienas vai vairāku profesionālās izglītības saturā iekļauto tematu (moduļu) apguvei, mācību sasniegumu pārbaudei un ir izmantojams formālajā un/ vai neformālajā izglītībā;
- kuru saturs atbilst profesionālās izglītības programmas un mācību kursa/moduļa mērķiem un uzdevumiem, lai izglītojamajiem nodrošinātu mācību kursa/moduļa un Profesijas standartā/-os noteikto profesionālo kompetenču apguvi;
- kuros iekļauti mācību kursa/moduļa programmas apguvei nepieciešamie elementi: mācību teksts ar ilustratīvo materiālu, interaktīvie elementi un uzdevumi zināšanu un prasmju apguvei un pilnveidei, pašpārbaudes uzdevumi zināšanu un prasmju nostiprināšanai, pārbaudes darbu uzdevumu paraugi sasniedzamo mācīšanās rezultātu apguves novērtēšanai atbilstoši tematiem un norādījumi skolotājiem;
- kuru apjoms ir ne mazāk kā 200 (divi simti) lapaspuses.

Mācību līdzekļus paredzēts veidot kā digitālos mācību līdzekļus, kas nodrošinās patstāvīgu mācīšanās, kā arī didaktikas noteikto uzdevumu izpildi – zināšanu sniegšanu, prasmju un iemaņu attīstīšanu un pārbaudīšanu.

### **DML mērķauditorija**

Visu profesionālo izglītības iestāžu un koledžu, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas, tai skaitā arī tālākizglītības programmas, izglītojamie un pedagogi, ārpus formālā ceļā iegūtās izglītības, darba vidē balstīto mācību nodrošināšanai, ar mērķi nodrošināt vienlīdzīgas izglītības ieguves iespējas un kvalitāti visām izglītojamo mērķa grupām.

Mācību līdzekļa **izstrāde balstās uz:**

- Izglītības likumā noteikto pieejam: <https://likumi.lv/doc.php?id=50759> );
- Profesionālās izglītības likumā noteikto (pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=20244>);
- Valsts profesionālās vidējās izglītības un valsts arodizglītības standartu (pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=8533>);
- profesiju standartu/profesionālās kvalifikācijas prasībām (pieejams: <http://visc.gov.lv/profizglitiba/standarti.shtml>);
- EQAVET kvalitātes kritērijiem un rādītājiem (pieejams: <http://www.ikvd.gov.lv/kvalitates-novertesana-eqavet.html>);
- Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūru (LKI) (pieejams: <http://www.nki-latvija.lv/par-lki>);
- modulāru pieeju izglītības satura īstenošanā (pieejams: <http://visc.gov.lv/profizglitiba/programmas.shtml>);
- izglītības programmu vai citiem normatīvajiem aktiem, kas regulē mācību kursu saturu;
- mācību kursu programmās noteiktiem mērķiem un uzdevumiem.

Izstrādājot mācību līdzekļi jāņem vērā izvirzāmās **vispārdidaktiskās prasības:**

- Mācību līdzekļa autoriem nepieciešamas dziļas un vispusīgas zināšanas konkrētā tautsaimniecības nozarē, pedagogijas un psiholoģijas zinātnēs, konkrētā mācību kursa mācību metodikā un mācību līdzekļa izstrādē.



- Mācību līdzeklī pilnībā jāatspoguļo attiecīgā mācību kursa standartā/izglītības programmā ietvertais mācību saturs.
- Mācību līdzekļa veidošanā svarīgi respektēt mācību saturam atbilstošo mācību principu ievērošanu:
  - mācību zinātniskuma un saprotamības principu;
  - mācību saistību ar profesionālo darbību, citiem mācību kursiem;
  - sistematiskuma un secīguma principu.
- Mācību līdzekļa saturā jābūt iekļautai trīs galveno mācību procesa funkciju realizēšanas iespējai – lai mācību saturs būtu izglītojošs, audzinošs un attīstošs.
- Mācību līdzekļa saturā jābūt iekļautiem šādiem mācību satura elementiem:
  - gatava informācija ar tās uztverei nepieciešamo ilustratīvo materiālu;
  - visu veidu uzdevumi – reprodutīvi, variatīvi, radoši;
  - temata problēmiskais izklāsts, meklējumdarbības rosinājums (kur tas iespējams);
  - emotīvs (uz emocijām balstīts) materiāls attieksmes un vērtīborientētas pieredzes attīstībai.
- Lai palīdzētu izglītojamajam uztvert galveno, būtisko, to saprast un iegaumēt, mācību līdzeklī vizuāli ar simboliem, krāsām izceļamas galvenās idejas, likumsakarības, jēdzienu skaidrojumi.
- Mācību satura izklāstam jābūt maksimāli lakoniskam (ar maz vārdiem pasakot daudz), bet vienlaicīgi saistošam, interesantam, izglītojamajam saprotamam un nozīmīgam.
- Mācību līdzeklī jāorientē izglītojamie uz pašizglītību, norādot, kā to darīt (ko lasīt, kur meklēt informāciju, kam pievērst uzmanību problēmas izpētē u.tml.)
- Mācību līdzeklim jābūt estētiski un saturam atbilstoši noformētam.

**Ieteicamās izstrādājamā DML sastāvdaļas\*:**

- titullapa;
- anotācija;
- saturs;
- terminu skaidrojošā vārdnīca;
- ievads;
- mācību teksts ar ilustratīvo materiālu, interaktīviem elementiem un uzdevumiem zināšanu un prasmju apguvei un pilnveidei;
- norādījumi skolotājiem;
- izmantoto avotu saraksts;
- papildus izmantoto avotu saraksts;
- ieteicamo informācijas avotu saraksts;
- pašpārbaudes uzdevumi zināšanu un prasmju nostiprināšanai;
- pārbaudes darbu uzdevumu paraugi sasniedzamo rezultātu apguves novērtēšanai atbilstoši tematiem;
- uzdevumu atbildes;
- pielikumi.



## **Mācību līdzekļa sastāvdaļu apraksts:**

**Titullapā** norāda mācību līdzekļa nosaukumu, autorus/darba grupu un laiku (gadu).

**Anotācijā** ir jāsniedz īss mācību līdzekļa saturs (1-2 teikumi) un jānosaka kādu profesionālo kvalifikāciju, to mācību kursu programmu satura apguves paredzēts.

**Satura rādītāja** lapā liek virsrakstu Saturs. Satura rādītājā nosauc pēc kārtas visas darba sastāvdaļas – nodaļas un apakšnodaļas, kuru virsraksti atbilst lietojumam darba tekstā. Saturā izklāstītās nodaļas un apakšnodaļas numurē, bet titullapu, anotāciju satura rādītājā nenumurē.

**Terminu skaidrojošā vārdnīca** apkopo terminus latviešu valodā attiecīgajā profesionālajā nozarē: aktuālus, iepriekš vēl nepietiekami precīzi formulētus, jaunus, ierosinātus lietošanai, kas saistīti ar profesionālo darbību un tie tiek sakārtoti alfabētiskā secībā.

**Ievadā** apraksta materiāla aktualitāti un nepieciešamību, analizē materiāla sakari ar jaunākajām tautsaimniecības nozares tendencēm, izvērsti norāda mācību līdzekļa mērķi (Mērķis – ideāls, domās prognozēts rezultāts) un uzdevumus (Uzdevumi – darbību secība mērķa sasniegšanai, 3-5 soļi, posmi), tā vietu un nozīmi vienas vai vairāku kvalifikāciju apgūvē. Apraksta arī attīstāmas kompetences, mācību metodes satura apguvei, sasniedzamos rezultātus un vērtēšanu. Ievads sniedz vispārīgu pārskatu par mācību līdzekļa saturu.

**Pamattekstā** lieto noteiktu dalījumu nodaļās, apakšnodaļās un/vai tematos (savstarpēji saistītos), lai nodrošinātu satura uztveramību un izglītojamā motivētu izzināšanas darbību gan klātienē, gan patstāvīgā darbā. Nodaļu un apakšnodaļu virsraksti satur īsu un konkrētu informāciju par attiecīgās nodaļas, apakšnodaļas vai tematu saturu. Pamatteksta izklāstā iekļauj mācību kursa programmas apguvei nepieciešamos elementus:

- mācību tekstu ar ilustratīvo materiālu (shēmas, grafikus, tabulas, attēlus u.c.) un interaktīviem elementiem (animācija, audio un video ieraksti u.c.);
- uzdevumus zināšanu un prasmju apguvei;
- pašpārbaudes uzdevumus zināšanu un prasmju nostiprināšanai;
- pārbaudes darbu uzdevumu paraugus sasniedzamo rezultātu apguves novērtēšanai atbilstoši tematiem;
- norādījumus skolotājam (padomi, instrukcijas, nepieciešamie līdzekļi un materiāli, ieteicamās aktivitātes un vērtēšana, saites uz papildu lejupeļādējamiem līdzekļiem un cits palīgmateriāls).

Pamattekstā iekļautiem mācību saturam atbilstošiem piemēriem un faktiem, kā arī ilustratīvam materiālam un interaktīviem elementiem jābūt saturiski sasaistītiem ar tekstu un savstarpēji atbilstošo noformējumu, lai maksimāli veicinātu informācijas uztveramību.

### **Uzdevumi**

Zināšanu un prasmju nostiprināšana un novērtēšana ir neatņemama mācību procesa sastāvdaļa, un mācību līdzeklī to apraksta katras nodaļas ietvaros un noslēgumā. Tam paredz:

- uzdevumus zināšanu un prasmju apguvei ar atbildēm (katrā nodaļā 10-12).
- pašpārbaudes uzdevumus zināšanu un prasmju nostiprināšanai (katrā nodaļā 3 -5);
- pārbaudes darbu uzdevumu paraugus sasniedzamo rezultātu apguves novērtēšanai atbilstoši tematiem ar atbildēm (katrā nodaļā vismaz 1).

Uzdevumiem:



- jābūt orientētiem uz kompetenču apguvi (iemaņu un prasmju, mācību satura apguvi, lietošanas pilnveide, pieredzes gūšana, apmaiņa u.c.);
- jābūt mērķtiecīgiem, plānveidīgiem, secīgiem, daudzveidīgiem, skaidri formulētiem un jāaptver visas nodaļā ietvertās tēmas, apakštēmas;
- pārbaudes uzdevumiem ir noteikti vērtēšanas kritēriji.

Šī dokumenta kontekstā pārbaudes darbi ir jebkuri mācību procesā izmantojami zināšanu vai prasmju pārbaudoši uzdevumi, testi u.c. Veidojot pārbaudes darbus, ir jāievēro valsts izglītības standartos un vadlīnijās noteiktos izglītības vērtēšanas pamatprincipi.

**Izmantoto avotu sarakstā** iekļauj visus avotus, kuru citētie vai aizgūtie materiāli (citāti, attēli, tabulas u.c.) atspoguļojās pamattekstā.

**Papildus izmantoto avotu sarakstā** iekļauj rakstīšanas procesā izmantotos materiālus, kas darba tekstā nav tieši citēti.

Mācību satura papildu apguvei norāda **ieteicamo informācijas avotu sarakstu** (papildliteratūras un citu uzziņas avotu sarakstu), kurā iekļauj galvenos avotus – mācību grāmatas, mācību līdzekļus, interneta resursus, rakstus, periodiku u.c.

**Pielikumos** var iekļaut ilustratīvo materiālu, interviju transkriptus, anketu paraugus, dokumentus vai to fragmentus, statistiskās tabulas, shēmas, kartes un citus ar mācību līdzekļa tematiem saistītos materiālus.

**\*Izpildītājs var mainīt DML sastāvdaļas, saskaņojot ar Pasūtītāju.**

#### **11. Izstrādājamā DML satura prasības tehniskajām noformējumam\***

- Lieto standarta izmēra A4 formāta lapas, kurām apdrukāta viena puse.
- Teksta noformēšanai izmanto fontu Times New Roman.
- Simbolu lielums ir 12 punkti (ja nepieciešams, veidojot tabulas vai veidlapu paraugus, var izmantot citādu simbolu lielumu, taču ne mazāk par 8 punktiem).
- Intervāla atstarpe starp rindām – *1.5 lines*.
- DML raksta valsts valodā (), atbilstoši literārās valodas normām.
- Ievēro atkāpes no lapas malām: 20 mm – no ārējās malas, 15 mm – no iekšējās malas un 20 mm – no lapas augšas un apakšas.
- Visas lappuses, izņemot titullapu un satura rādītāju numurē. Lappušu numurus liek lapas apakšdaļas centrā ar arābu cipariem, kuru lielums ir 12 punkti.
- Satura rādītājs ir izveidots, izmantojot teksta redaktora automatizētā satura rādītāja iespējas (*Table of Contents*), iekļaujot nodaļu, apakšnodaļu virsrakstus un pielikumus.
- Pamatteksts sastāv no rindkopām. Rindkopas 1. rindas atkāpi (10mm) veido ar teksta formatēšanas komandām. Rindkopas beigās lieto "Enter".
- Pamattekstu līdzina gar abām lapas malām (*Justify*).
- Katru sadaļu: titullapu, saturu, ievadu, pamattekstu, izmantotās literatūras un avotu sarakstu u.c. sāk jaunā lapā.
- Katru nodaļu sāk jaunā lappusē, bet apakšnodaļas turpina tajā pašā lappusē, kur beidzas iepriekšējā apakšnodaļa.



- Nodaļu virsrakstiem izmanto definētus stilus:
  - 1.līmeņa nodaļu virsraksts noformēts ar drukātajiem burtiem (*All Caps*), treknrakstā (*Bold*), simbolu lielums – 14 punkti, horizontālais novietojums – centrēts, piemēram,

## **1. NODAĻAS VIRSRAKSTS LAPAS CENTRĀ**

- Apakšnodaļu virsrakstus (2.līmenis) raksta ar lielo sākuma burtu, treknrakstā (*Bold*), simbolu lielums – 14 punkti, horizontālais novietojums – lapas kreisajā malā bez atkāpes, piemēram,

### **1.2. Apakšnodaļas virsraksts kreisajā malā.**

- Punktu (3. līmenis) virsrakstus raksta ar lielo sākuma burtu, treknrakstā (*Bold*), simbolu lielums – 12 punkti, horizontālais novietojums - lapas kreisajā malā, piemēram,

#### **1.2.1. Punkta virsraksts kreisajā malā.**

- Virsrakstu beigās punktu neliek.
- Starp nodaļu virsrakstu un tekstu (vai apakšnodaļas virsrakstu) lieto divu pamatteksta rindu intervālu.
- Nodaļas numurē ar arābu cipariem, piemēram, 1., 2., 3. Apakšnodaļas numurē attiecīgās nodaļas ietvaros ar diviem arābu cipariem, numurus atdalot ar punktu, piemēram: 1.2., 2.3.
- Ja apakšnodaļa sastāv no vairākiem punktiem, tad tos numurē attiecīgas apakšnodaļas ietvaros ar trim arābu cipariem, piemēram, trešās nodaļas otrās apakšnodaļas punkti tiks numurēti 3.2.1., 3.2.2.
- Numurus nepiešķir šādām DML sadaļām: saturs, anotācija, terminu skaidrojošā vārdnīca, uzdevumi, uzdevumu atbildes, tests, izmantotās literatūras un avotu saraksts, ieteicamās literatūras saraksts, kopsavilkums, pielikumi.
- Visas ilustrācijas – shēmas, diagrammas, zīmējumus, fotogrāfijas, kartes utt. sauc par attēliem (att.).
- Katram attēlam dod saturam atbilstošu nosaukumu, kas sniedz atbildes uz jautājumiem: Kas? Kur? Kad? un Kādās mērvienībās?
- Katram attēlam norāda šī attēla izveides avotu. Avota norādi veido uzreiz zem attēla kā atsauci, kursīvā (*Italic*), simbolu lielums – 10 punkti, labajā pusē, piemēram, *Avots: autora veidots pēc Rokasgrāmata praktiskam darbam, 2017.* Avotus iekļauj arī izmantotās literatūras un avotu sarakstā.
- Attēlus numurē ar arābu cipariem. Attēla numurs sastāv no nodaļas numura un attēla kārtas numura, kas atdalīti ar punktu, piemēram, (1.2. attēls) (pirmās nodaļas otrais attēls). Attēlu nosaukumu raksta zem attēla izveides avota ar lielo sākuma burtu, treknrakstā (*Bold*), simbolu lielums – 12 punkti, centrā, vienā rindā ar numuru, piemēram: 1. att. **Attēla nosaukums centrēts.** Pēc attēla nosaukuma punktu neliek.
- Tekstā, kura ilustrēšanai izmantots attēls, attiecīgā vietā sniedz atsauci uz to, piemēram: „3.1. att. uzskatāmi ilustrē ...”.
- Fotogrāfija ir oriģinālattēls, tāpēc zem tās norāda avotu un nosaukumu (līdzīgi kā attēliem), piemēram, *Avots: fotouzņēmums no autora personīgā arhīva, 2.1. att. Fotogrāfijas nosaukums.*
- Visi attēli (shēmas, diagrammas, zīmējumus, fotogrāfijas, kartes utt.) tiek iesniegti arī kā atsevišķi faili .jpg, .gif vai .png formātā, veidojot nodaļām atbilstošu mapju struktūru, t.i.,



katrā nodaļā izmantotie attēli ir ievietoti atsevišķā mapē, piemēram, pirmajā nodaļā izmantotie attēli ir mapē ar nosaukumu Nodaļa1.

- Attēlu faila nosaukumu veido vārds Attēls, kuram pievienots atbilstošais kārtas numurs, piemēram, Attēls 1.1.jpg.
- Attēlu failu minimālais izmērs 600 pikseļi platumā vai augstumā.
- Attēli materiālā nav izstiepti jeb deformēti horizontāli vai vertikāli.
- Ja tiek izmantoti skenēti attēli, to kvalitāte ir atbilstoša labai uztveramībai. Attēls ir pietiekami detalizēts, nogrieztas liekās malas. Ieteicamā skenēšanas izšķirtspēja (*Resolution*) – 600 dpi.
- Attēlu numerācija ir neatkarīga no tabulu numerācijas.
- Tabulas numurē ar arābu cipariem. Tabulas numurs sastāv no nodaļas numura un tabulas kārtas numura, kas atdalīti ar punktu, piemēram, (1.2. tabula) (pirmās nodaļas otrā tabula). Tabulas numuru raksta virs tām, labajā stūrī, simbolu lielums – 12 punkti, piemēram, 5.1. tabula.
- Tabulas nosaukumu raksta ar lielo sākuma burtu, treknrakstā (*Bold*), simbolu lielums – 12 punkti, centrā, virs tabulas, zem tabulas numura, piemēram: **Tabulas nosaukums centrēts**.
- Katrai tabulai dod saturam atbilstošu nosaukumu, kas sniedz atbildes uz jautājumiem: Kas? Kur? Kad? un Kādās mērvienībās?
- Katrai tabulai norāda šīs tabulas izveides avotu. Avota norādi veido uzreiz zem tabulas kā atsauci, kursīvā (*Italic*), simbolu lielums – 10 punkti, labajā pusē, piemēram, *Avots: Rokasgrāmata praktiskam darbam, 2017.*
- Tekstā attiecīgā vietā sniedz atsauci uz tabulu, piemēram: "Kā rāda 4.1. tabulas dati ...".
- Tabulas novieto visa teksta platumā (*Auto Fit Window*).
- Tabulas un attēlus ievieto darbā iespējami tuvu pēc norādes uz tiem tekstā.
- Formulas tekstā raksta atsevišķā rindā, centrēti. Formulas numurē ar arābu cipariem. Formulas numurs sastāv no nodaļas numura un formulas kārtas numura, kas atdalīti ar punktu, piemēram, (1.2. formula) (pirmās nodaļas otrā tabula). Formulas kārtas numuru raksta apaļajās iekavās pretī formulai lapas labajā malā. Burtu, ciparu un simbolu izmērs atbilst pamattekstam.
- Formulas veido ar *Microsoft Equation 3.0* komandu palīdzību (*Insert/ Object/ Microsoft Equation 3.0*).
- Formulā ietilpstošie simboli atšifrēti eksplikācijā (formulas skaidrojumā), kuru raksta tūlīt aiz formulas, pirmo rindiņu sākot ar vārdu "kur", piemēram,  
$$C = A \times B, \quad (5.1.)$$

kur C - daudzums gadā, kg.;  
A - patēriņa norma, kg/gab.;  
B - apjoms, gab. (Rokasgrāmata praktiskam darbam, 2017).
- Ja formula aizņem vairākas rindiņas, numuru raksta pēdējās rindiņas labajā pusē.
- Formulās ietvertu lielumu mērvienības raksta aiz to nosaukumiem vai tekstā dotajām skaitliskajām vērtībām, kā arī formulu paskaidrojumos, kuri rakstīti zem formulas (katru savā rindā);
- Atsaucoties tekstā uz formulu, norāda tās numurs iekavās, piemēram: "Ar formulu (5.1.) aprēķina ...".



- Formulām, kuras atvasinājis vai sastādījis autors, dod attiecīgas atsauces, piemēram: "...formulu (5.1.) sastādījis autors".
- Formulām, kas aizgūtas no literatūras un citiem avotiem, dod attiecīgas atsauces uz tiem (Autora uzvārds, izdošanas gads, lappuse), piemēram: "...var aprēķināt izmantojot formulu (5.1.) (Autora uzvārds, 2012, 18)".
- Ja DML ir tikai viena formula, viena tabula, viens attēls, tad tos nenumurē.
- Starp skaitli un mērvienību ir cieta atstarpe (*Ctrl+Shift+Space*), piemēram, 5 kg, 3 t/ha, izņemot % zīmi, jo starp to un skaitli atstarpi neliel, piemēram, 3%.
- Ja ir lietoti saīsinājumi, simboli un speciālie termini, tad DML beigās ievieto saīsinājumu skaidrojumu, kura kreisajā pusē ir saīsinājums, bet labajā – detalizēts skaidrojums. Saīsinājumu skaidrojumu sarakstu kārtā alfabēta secībā.
- Svarīgāko informāciju (noteicošus vārdus) tekstā izceļ ar treknrakstu (*Bold*).
- Visā tekstā ir lieto vienādas aizzīmes (*Bullets*).
- Vārdus un īsas frāzes svešvalodās rakta slīprakstā (*Italic*).
- DML obligāti lieto bibliogrāfiskās atsauces tad, ja tekstā izmantots citāts, pieminēts kāds avots, zinātnisks pētījums, raksts, grāmata, aprakstīts kāds piemērs vai vienreizējs gadījums, kas nav vispārzināms, izklāstīts kādas personas viedoklis, uzskats, koncepcija, teorija, secinājumi.
- Citātus norobežo no pārējā teksta ar pēdīnām. Ja kāds fragments no citāta tiek izlaists, to norāda ar kvadrātiekvāsi iekļautu divpunktus: [...].
- Ja cita autora doma sniegta nevis kā citāts, bet brīva pārstāsta veidā, to nenodala ar pēdīnām; taču nepieciešama ne vien atsauce beigās, bet arī kāda ievadoša norāde pārstāsta sākumā.
- Atsauces uz rakstu un grāmatu publikācijām tiek sniegtas tūdaļ pēc citāta vai pārstāsta saīsinātā veidā un iekavās. Norāda: citētā autora uzvārdu, izdevuma gadu, aiz kola arī lappuses numuru (ja nepieciešams norādīt konkrētu lappusi), piemēram, (Maslo, 2006), (Maslo, 2006, 14. lpp.).
- Izmantotās literatūras un avotu sarakstu veido iekļaujot autora uzvārdu, pēc tam aiz komata – vārda iniciāli vai iniciāļus, avota nosaukumu (*Italic*) un publicēšanas datus – vietu, izdevēju, darba publicēšanas gadu, piemēram,  
Maslo, I. *No zināšanām uz kompetentu darbību*. – Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2006.
- Sarakstu sakārto vispirms latīņu alfabēta secībā, neatkarīgi no valodas (latviešu, angļu, vācu u.c.), tad kirilicas alfabēta kārtībā (krievu, grieķu u.c.). Literatūras avotus sarakstā raksta oriģinālvalodā.
- Izmantotās literatūras un avotu sarakstu veido šādā kārtībā: dokumenti (likumi, noteikumi, regulas u.c.); izdevumi, kārtējot pēc autora uzvārda (vai nosaukuma pirmā vārda 1.burta, ja nav autora); elektroniskie resursi.
- Izmantotās literatūras un avotu sarakstā elektronisko resursu aprakstu noformējot, norāda izmantotā elektroniskā avota autoru, nosaukumu slīprakstā (*Italic*) (ja tādi ir), pilnu interneta adresi, kur tas pieejams un datumu, kad materiāls skatīts, piemēram,  
*Modulārās programmas*. VISC [skatīts 2017.gada 30.aprīlī], pieejams:  
<http://visc.gov.lv/profizglitiba/programmas.shtml> vai

*Modulārās programmas. VISC [skatīts 2017.gada 30.aprīlī]. Pieejams: <http://visc.gov.lv/profizglitiba/programmas.shtml>.*

- Pielikumu no darba atdala ar lapas centrā novietotu virsrakstu **PIELIKUMS**, kuru raksta ar lieliem burtiem treknrakstā (*Bold, All caps*), simbolu lielums – 22 punkti, horizontālais novietojums – lapas vidū.
- Katru pielikumu sāk ar jaunu lappusi. Visi pielikumi tiek secīgi numurēti ar arābu cipariem, kuru lielums ir 12 punkti. Pielikuma numuru izvieto lapas augšējā labajā stūrī, piemēram, 1. pielikums, tekstā jābūt atsaucei, piemēram, (sk. 1. pielikumu).
- Tekstā attiecīgā vietā dod atsauci uz pielikumu, piemēram: 1. pielikumā pievienoti dati par...
- Nodevumu saglabā un iesniedz kā aizsargātu PDF failu.
- Nodevuma kopiju iesniedz .doc vai .docx formātā, attēli – .jpg formātā, oriģinālā izmērā, pieļaujama tabulu un grafiku iesniegšana .xls vai .xlsx formātā.
- Izpildītājs nodrošina failapmaiņu norādītajos formātos visu pakalpojuma sniegšanas laiku.

**\* var tikt precizēts, saskaņā ar Projekta piesaistītajiem digitalizācijas izstrādātājiem.**



## 12. Izstrādājamā DML satura novērtēšanas kritēriji

DML kvalitātes izvērtēšanas faktors	Kritēriji
DML mērķi, uzdevumi un sasniegtie mācīšanās rezultāti	<ul style="list-style-type: none"> <li>Ir skaidri formulēti DML mērķi, uzdevumi un sasniegtie mācīšanās rezultāti.</li> <li>DML noteiktie mērķi, uzdevumi, sasniegtie mācīšanās rezultāti un attīstāmās kompetences ir saskaņoti ar mācību kursu/moduļu programmā noteiktajiem mērķiem, uzdevumiem, sasniegtajiem rezultātiem.</li> </ul>
DML atbilstība normatīvajiem aktiem un prasībām profesionālajā izglītībā	<p>DML saturs atbilst:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Izglītības likumam<sup>1</sup>;</li> <li>Profesionālās izglītības likumam<sup>2</sup>;</li> <li>Valsts profesionālās vidējās izglītības un valsts arodizglītības standartam<sup>3</sup>;</li> <li>profesiju standartam/profesionālās kvalifikācijas prasībām;</li> <li>EQAVET kvalitātes kritērijiem un rādītājiem (pieejamība)<sup>4</sup>;</li> <li>Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūrai (LKI)<sup>5</sup>;</li> <li>modulārai pieejai izglītības satura īstenošanā<sup>6</sup>;</li> <li>izglītības programmai vai citiem normatīvajiem aktiem, kas regulē mācību kursu/moduļu saturu;</li> <li>mācību kursu/moduļu programmās noteikto mērķu un uzdevumu īstenošanai.</li> </ul>
DML saturs	<ul style="list-style-type: none"> <li>atbilst jaunākajām nozares aktualitātēm un tehnoloģijām;</li> <li>atbilst tiesiskajiem (t.sk. dzimumlīdzības un vienlīdzīgu iespēju) principiem, ētiskajiem un morāles aspektiem;</li> <li>mācību saturs ir izteikts ar izglītojamajiem saprotamu situāciju, modeļu vai shēmu palīdzību, loģiski, skaidri, nepārprotami un uzskatāmi demonstrēti ar piemēriem;</li> <li>atbilst didaktikas aspektiem (t.s. mērķtiecīgums, saprotamība, loģiskums, pēctecība, uzskatāmība, situatīvitate, pielietojums praktiskajā darbībā un aktualitāte);</li> <li>atbilst literārās valodas normām.</li> </ul>
DML struktūra	<p>Mācību saturs ir viegli uztverams, veicina mērķtiecīgu mācību darbu, t.sk.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>mācību saturs ir tematiski un metodiski sagrupēts un pārskatāmi izkārtots;</li> <li>ir izdalītas un izceltas galvenās nodaļas, apakšnodaļas;</li> <li>nodaļu un apakšnodaļu virsraksti satur īsu un konkrētu informāciju par attiecīgās nodaļas un apakšnodaļas saturu;</li> <li>jēdzieni, termini un svešvārdi ir izskaidroti izglītojamajiem saprotamā valodā un apkopoti terminu skaidrojošā vārdnīcā;</li> </ul>

<sup>1</sup> Izglītības likuma 1.panta 12.<sup>4</sup>.punkts.

<sup>2</sup> Profesionālās izglītības likuma 22.-26.pants.

<sup>3</sup> MK 27.06.2000. noteikumi Nr.211 "Noteikumi par valsts profesionālās vidējās izglītības standartu un valsts arodizglītības standartu".

<sup>4</sup> [http://ikvd.gov.lv/assets/files/faili/visskass/EQAVET\\_vadl%C4%ABnijas.pdf](http://ikvd.gov.lv/assets/files/faili/visskass/EQAVET_vadl%C4%ABnijas.pdf)

<sup>5</sup> MK 02.12.2008. noteikumu Nr.990 „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” 1.pielikuma 2.tabula (ar grozījumiem 05.10.2010.)

<sup>6</sup> [http://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/metmat/metiet\\_modul\\_progr\\_izstr\\_2015.pdf](http://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/metmat/metiet_modul_progr_izstr_2015.pdf)